

Aktsomhetsvurderinger Hallingdal Bilsenter AS

Om Hallingdal Bilsenter AS

Hallingdal Bilsenter AS er et selskap som omfatter salg av nye og brukte biler samt verkstedvirksomhet og er lokalisert i Gol kommune. Selskapet er forhandler av merkene Mercedes-Benz og Peugeot gjennom forhandleravtale med Bertel O. Steen AS, som er en av Norges største bilimportører.

Selskapet består av 22 årsverk og omsetter for ca. 300 millioner kroner i året, og er med det en sentral arbeidsplass i Gol kommune.

Hallingdal Bilsenter har et stort fokus på bærekraftig drift og arbeider kontinuerlig med klima og miljø. Våren 2023 ble selskapet Miljøfyrtårn-sertifisert som stiller strenge krav til blant annet: Miljøledelsessystem, arbeidsmiljø, innkjøp, energi, transport, avfall og utslipp.

Arbeidet med miljøfyrtårn gjør at vi allerede har god oversikt over interne forhold i egen virksomhet som gjelder arbeidsforhold og grunnleggende menneskerettigheter. Sertifiseringen gjør også at vi må stille strengere krav til våre leverandører. Dette er forankret i vår innkjøpsrutine hvor leverandører må bekrefte at de har implementert et system for oppfølging av åpenhetsloven.

Dersom Hallingdal Bilsenter AS direkte eller indirekte har bidratt til negativ påvirkning på de hensyn loven er ment å ivareta, vil konkrete tiltak og oppfølging bli iverksatt.

Kartlegging

Vår hovedleverandør Bertel O. Steen AS står for 90% av totalt innkjøpsvolum til Hallingdal Bilsenter AS. Neste sentrale leverandør er Vianor AS med 3%, mens de øvrige leverandørene utgjør mindre enn 0,5% pr. leverandør. Felles for våre sentrale leverandører er at det omhandler kjøretøy.

Risikovurdering

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) har fått SWEDWATCH til å utarbeide en risikovurdering for biler og andre kjøretøy som vi legger til grunn i vår aktsomhetsvurdering.

Rapporten vurderer risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter i produksjon av biler, batterier og dekk.

Risiko i leverandørkjeden

Kjøretøy er satt sammen av tusenvis av komponenter og materialer, hentet fra hele verden. Produksjonen av komponentene settes vanligvis ut til underleverandører, som igjen kan ha tusenvis av underleverandører i sine leverandørkjeder.

Med mange komponenter, materialer og leverandører er det vanskelig å kartlegge hele leverandørkjeden. Manglende kartlegging kan føre til lite gjennomsiktighet, noe som øker risikoen.

Risiko forbundet med menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter er mest fremtredende i produksjon av komponenter og utvinning av råvarer som metaller og gummi. Det henger sammen med at produksjonen finner sted i høyrisikoland der lovverket ikke alltid håndheves.

Tabellen viser risikovurdering ved produkter som batterier og dekk i tillegg til produksjon av biler generelt. Når vi vurderer risiko, må vi se til risikonivået i hele leverandørkjeden:

Sammenstilling	Komponent	Råvare
<ul style="list-style-type: none"> - Lav lønn - Dårlige og farlige arbeidsforhold - Mangel på fagforeningsrettigheter - Dårlige levekår - Overdreven bruk av overtid 	<ul style="list-style-type: none"> - Lav lønn - Dårlige og farlige arbeidsforhold - Mangel på fagforeningsrettigheter - Dårlige levekår - Overdreven bruk av overtid - Diskriminering av kvinnelige arbeidstakere 	<ul style="list-style-type: none"> - Lav lønn - Dårlige og farlige arbeidsforhold - Mangel på fagforeningsrettigheter - Innvirkning på levebrød - Innvirkning på urfolks rettigheter - Barnarbeid - Seksuell utnyttelse og vold - Finansiering av væpnet konflikt - Landovertakelse - Vold mot forkjempere for menneskerettigheter og miljø
Lav risiko	Middels høy risiko	Høy risiko

Vi ser av tabellen at produksjonen av biler innebærer først og fremst en risiko for brudd på menneskerettigheter i produksjon av komponenter og ved uthenting av råvarer.

Største produsentland for kjøretøy:

Sammenstilling	Komponent	Råvare
<ul style="list-style-type: none"> - Tyskland - Spania - Frankrike - Storbritannia - Sverige - Den tsjekkiske republikk - Bulgaria - Romania - Polen - Ungarn - USA - Kina - Japan - India 	<ul style="list-style-type: none"> - Tyskland - Italia - Den tsjekkiske republikk - Spania - Japan - USA - Mexico - Sør-Korea - Kina 	<ul style="list-style-type: none"> - Stål: Kina, Japan, USA, Tyskland, Frankrike, Spania, Russland og mange flere. - Jernmalm: Brasil, Australia, Kina, India, Russland, Sør-Afrika, Sverige og mange flere - Bauksitt: Brasil, Guinea, Kina, India og Indonesia - Kobber: Chile, Peru, Kina, D R Kongo, Russland, Zambia - Plast: Europeiske land, Kina, USA - Naturgummi: Thailand, Indonesia Vietnam, Kina, India og Malaysia. - Litium: Chile, Australia, China, Argentina - Kobolt: D R Kongo, Russland, Australia, Filippinene, og mange flere

Kilde: Hele rapporten til SWEDWATCH kan leses [her](#)

Vår evne til å påvirke

Vi anser vår evne til å påvirke arbeidsforhold og grunnleggende menneskerettigheter som liten ettersom vi er helt til slutt i leverandørkjeden. Som detaljforhandler er vi underlagt vår importør Bertel O. Steen AS som igjen er underlagt sine produsenter som i dette tilfellet er Mercedes-Benz Group AG og Stellantis N.V.

Bertel O. Steen AS om åpenhetsloven:

«Åpenhetsloven sikrer tilgang til informasjon om hvordan virksomheter og leverandører jobber når det kommer til anstendig arbeidsforhold og menneskerettigheter. Dette er viktig for oss i Bertel O. Steen, og i våre kontrakter må alle leverandører forplikte seg til å følge.

Bertel O. Steen forsterker sin innsats på disse områdene. Vi vil gjennomføre aktsomhetsvurderinger, kartlegging, forebygging, begrensning og gjøre rede for hvordan vår virksomhet og leverandørkjede håndterer eventuell negativ påvirkning på arbeidstaker- og menneskerettigheter.

Alle våre leverandørkontakter krever at leverandør forplikter seg til å følge Åpenhetsloven. Våre prinsipper for leverandøratferd (etiske retningslinjer for våre leverandører) inngår i alle leverandøravtaler vi inngår. Her stiller vi konkrete krav til leverandør og dennes egen leverandørkjede.

Våre kategoriteam jobber kontinuerlig med kartlegging av vår leverandørkjede. Vi undersøker hvilke deler av leverandørkjeden vi antar det er størst risiko for eventuelle brudd på menneskerettigheter og uanstendige arbeidsforhold. Kartleggingsarbeidet danner grunnlag for videre prioritering av vår innsats.»

Kilde: <https://www.boskonsern.no/leverandorer/apenhetsloven-article56846-2693.html>

Tiltak

Vi vil videre følge opp våre hovedleverandører og deres arbeid med åpenhetsloven og aktsomhetsvurderinger.

Vi vil stille strengere krav til nye leverandører ved å kontrollere at disse har retningslinjer og rutiner på plass for aktsomhetsvurdering. Dette er forankret i vår innkjøpsrutine.

Vi ønsker også å lære opp våre egne ansatte om åpenhetsloven og aktsomhetsvurderinger vi og våre leverandører har gjort for å skape et ansvarlig næringsliv.

Med planer om nytt bygg i 2024 vil vi også forbedre våre arbeidsforhold internt.

Alle eksterne henvendelser relatert til vår virksomhet og som er knyttet til vårt arbeid med Åpenhetsloven kan sendes skriftlig til: Jostein.hornet@bos.no

Svar på henvendelse skal foreligge innen 3 uker etter at denne er mottatt.